

Bild: Smorgasbord Picture House

Into the Storm

Om att växa upp i fattigdom och kriminalitet i en återvändsgränd. Om det vida havet, möjligheten att leva och lojaliteten som kallar tillbaka. **Into the storm** är en odysse över liv, utanförskap och pånyttfödelse – om människan i stormen och stormen i människan. En surfdokumentär som tar sig in i hjärtat.

Publik- och kritikerfavoriten **Into the storm** passar utmärkt i högstadiets samhällsundervisning men ger relevanta och tacksamma möjligheter till ämnesöverskridande arbete även i gymnasiet.Handledningen introducerar perspektiv, begrepp och frågeställningar med utgångspunkt i Lgr22. Handledningen bjuder även på resonemang för äldre målgrupper och de återfinns under egna rubriker.

EN FILMHANDLEDNING FRÅN SVENSKA FILMINSTITUTET
Rekommenderad för årskurs 7 - gymnasiet

Om filmhandledningen

Film är ett spännande och mångfacetterat pedagogiskt verktyg. Våra filmhandledningar är gjorda för att ledsaga dig som lärare i att använda filmmediets många möjligheter i undervisningen. Eftersom du bäst känner dina elever bör åldersrekommendationen, som här är från årskurs 7, ses som en fingervisning. Handledningen kan användas som en förberedelse, och ett stöd och för att öppna upp för frågeställningar och diskussioner. Det är ingen manual som måste följas i föreslagen ordning. Välj istället utifrån dina elevers behov, och den tid som ni kan avsätta om ni vill diskutera utifrån tema, i samband med något särskilt skolämne eller djupstuderade aspekter som exempelvis filmens form. Den här filmhandledningen innehåller också klipp som ett stöd för minnet och underlag för diskussionsfrågorna.

Filmen och läroplanen

Surfdokumentären har uppenbar aktualitet inom idrott och hälsa, men även undervisningen i ämnet biologi som bland annat ska ge kunskap om hur den psykiska och fysiska hälsan påverkas av levnadsförhållanden, kost, sömn, motion, stress och beroendeframkallande medel samt hur hälsoproblem kan begränsas på individ- och samhällsnivå. De livsfrågor filmen kretsar kring gör också filmen relevant inom religionsundervisningen. Varför inte även koppla på med en snabblektion i fysik och kemi? Ett tvärvetenskapligt förhållningssätt uppenbarar spännande samband och möjligheter!

Undervisningen i samhällskunskap ska bidra till att

eleverna utvecklar förståelse för hur individen och samhället påverkar varandra. Därför ska eleverna ges förutsättningar att utveckla kunskaper om sociala, ekonomiska, politiska, rättsliga och mediala förhållanden och strukturer i samhället. Vidare ska undervisningen ge eleverna förutsättningar att utveckla förståelse för sina egna och andras levnadsvillkor och hur de kan påverkas av faktorer som kön och socioekonomisk bakgrund.

Handling

Filmen inleds med en filmsekvens under vattnet. Det är mörkt och hotfullt och vi hör ljudet av människors som bråkar högljutt. Bildäck skriker i en tvärnit. Havets brus sveper bort allt annat. Kameran sveper fram över Chorrillos-distriktet i Lima, Peru. Det finns två vägar att välja på: den bra och den dåliga, säger berättarrösten. Vissa väljer den dåliga vägen för att de gillar den. Andra för att de inte har något val.

En kille skejtar med en sliten surfbräda under armen längs stökiga gator och gränder, med enkel bebyggelse där det öppet pågår narkotikahandel och drogmissbruk. Ett litet barn sitter på asfalten och en kvinna tittar ut bakom om ett gallerförsatt fönster. Väggarna är täckta av graffiti. I nästa klipp glider killen på en folktombilväg mot det blåa havet som omsluter det torra landskapet. De larmande ljuden har tystnat och ersatts av lugn musik. Vi hör Jhonnys voice-over: "Surfing är en välsignelse för mig. Det betyder allt för mig – det är mitt liv och min passion".

Kameran är tillbaka på land och sveper över en stor vit Jesusstaty som med öppna armar omfamnar den slut-

Bild: Smorgasbord Picture House

tande stadsbebyggelsen och havet framför sig. På gatan i gränden står killen vars röst vi hört. "Jag heter Jhonny Guerrero och är 14 år. Jag har bott hela mitt liv i Chorrillos..."

Så börjar dokumentären som kommer att följa Jhonny under fem turbulenta år av hans liv. Som fjortonåring bor han med sin mamma och lillebror i grannskapet - barrion, med läckande tak och svårt att få ihop tillvaron. Några år tidigare hittade han en surfbräda som var kluven mitt itu, tog halva brädan och började surfa. Nu drömmer han om att representera Peru i VM, bli världsmästare och kunna försörja sin familj.

Jhonny deltar i uttagning till en surfskola som drivs av tidigare världsmästaren Sofia Mulánovich. När han får besked att han valts ut till skolan blir han överväldigad av känslor. På första träningen konstaterar Sofia att ungdomar som Jhonny ser surfing som sin enda väg ut. De har ingen plan B och känner enorm press att leverera. På gott och på ont, ska det visa sig.

Trots Jhonny's talang i skolan går tävlingarna sådär. Han är några månader in i sin utbildning och tränar för Peruaniska juniormästerskapen. Men, som Sofia säger: surf är en sport med många variabler – vinden, havet, vågorna och sinnet. Och Jhonny har inte sinnesro. Utöver till sin mamma och lillebror har Jhonny ett starkt band till sin kusin Martín. Han blev föräldralös som tioåring och när Jhonny's egen pappa åkte in i fängelse några månader tidigare hamnade Martín på gatan. Nu har han, som Jhonny beskriver det, hamnat lite snett.

Dagen för mästerskapet kommer Jhonny inte ens dit. Jose och Sofia är besvikna på honom och Jose, som en-

gagerat sig alltmer i Jhonny, skäller ut honom efter noter. Jhonny är i tvivel.

Ett nyhetsinslag på tv berättar att Jhonny har blivit skjuten. Han hade änglavakt och tillfrisknar, trots att ett av skotten tog i ryggen. Jose, Sofia, hans mamma och Diego, som arbetar i en lokal organisation för att få unga ur brottslighet i Charrillo, pressar Jhonny att acceptera en inackordering i en kuststad lång bort från barrion.

Uppbrottet från kusinen blir väldigt emotionellt, särskilt från avskedet med kusinen Martín. De kramas och gråter och Jhonny lovar att ta hand om Chorillo.

Tillvaron i Punta Hermosa, där Jhonny är inackorderad, är strukturerad men ensam. Han har satt upp lappar på väggarna för att påminna sig om vad han måste göra; han måste vara glad, stark och stabil. Men tillvaron gungar. Mamman har inte pengar och vad händer om Jhonny inte lyckas som surfare? Därtill ringer Jhonny's pappa från fängelset och kommer kanske snart ut. Hur ska det bli då? Kan Jhonny lita på att han har förändrats?

Jhonny kvalar till junior-VM i Australien men väl där försöker han inte ens surfa. Han är arg och stressad och ingen når fram till honom. Han åker hem till Peru med sänkt huvud.

Dagen kommer för pappans frigivning och Jhonny är nervös när han väntar tillsammans med Jose utanför fängelset. Men pappan är kärleksfull och verkar uppriktigt förändrad. De äter middag ihop och Jhonny verkar upprymd.

Två dagar senare tävlar Jhonny, trots att han är junior, i en seniortävling. Pappan är där och det är första gången

Bild: Smorgasbord Picture House

han ser sonen tävla. Och det går bra. Mycket bra. Alla är förvånade och en stor börda verkar ha släppts från Jhonnys axlar.

Jhonny flyttar tillbaka till Chorrillo. Pappan, mamman, Martín och lillebror stöttar honom. Han har precis fyllt 18 och åker till USA för att delta i sitt sista junior-VM. Där är han "glödhet". Jose och Sofia är väldigt stolta och tänker tillbaka på när den lilla självlärda "tunnisen" först kom till dem med sin trasiga bräda. I tävlan mot fler än 100 surfare från 44 länder blir Jhonny femte bäst i världen. Han hyllas i USA och hemma i Peru får han ta emot pris.

Jag känner mig välsignad. Jag har fått möjligheten att hjälpa familjen. Föregå med gott exempel i el barrio. Jag har fått chansen att göra nåt stort av mitt liv. Det är väl vad alla drömmer om? Att bli någon, säger Jhonny.

Eftertexten berättar att Jhonny nu tränar för att kvala till VM och fortsätta mot drömmen. Pappan stöttar honom och är med på alla tävlingar.

Filmens form och innehåll

Filmen på kartan

Redan i filmens inledande sekvens presenteras vi för ett centralt motiv; området Chorrillos i Lima, Peru. Chorrillos är ett av de 43 distrikten i storstadsregionen Lima. Chorrillos är mångfasetterat och hem för fler än 300 000 personer (och därmed i storlek med Sveriges tredje största stad, Malmö). I Chorrillos finns som i många andra stadsbebyggda områden skillnader mellan olika stadsdelar och kvarter. Filmen skildrar Jhonnys Chorrillos, men låter också ana att andra levnadsförhållanden och perspektiv finns sida vid sida.

- Hitta Lima och Chorrillos på kartan!

Området runt udden Morro Solar var en gång en för-columbiansk stad känd som Armatambo. Efter den spanska erövringen av Peru övergavs staden, för att registreras igen först 1856. Området har upplevt förödande jordbävningar och förvandlats från fiskesamhälle till badort och sommarresidens för välbeställda limabor. Under Stillahavskriget, "Salpeterkriget", var området plats för historiska slag och Chorrillos plundrades och brändes ner av chilenska soldater. Chorrillos idag kan erbjuda två av Limas mest populära offentliga stränder Agua Dulce och La Herradura (där Jhonny surfar). Berggrunden är rik på silver som utvinns av flera gruvbolag.

- Ta reda på mer! När och varför uppstod bebyggelse just där, på Morro Solars sluttning? Vad kunde platsen erbjuda?
- Ta reda på mer! Namnet Chorrillos anspelar på strömmarna av färskt underjordiskt vatten som droppade från klipporna ner till Agua Dulce-stranden. Vatten är på många sätt stadens signum. Ändå saknar många hushåll i de fattiga delarna fortfarande tillgång till vatten och sanitet. Varför?

Stormen runt människan

Individer och gemenskaper

"Förut när mamma hade pengar så behandlade folk henne väl. Nu behandlas hon illa för att hon är pank. Människor är såna. Jag hoppas att en dag kunna hjälpa henne."

Peru har en av Sydamerikas snabbast växande ekonomier. Allt färre lever i fattigdom, allt fler får tillgång till hälso-

Klipp 1

Källa: Smorgasbord Picture House

och sjukvård och utbildningsväsendet stärks. Men inte i hela landet och inte för alla. Det finns stora ojämlikheter i samhället och Jhonny känner dem allt för väl.

När man talar om skillnader och likheter mellan levnadsförhållanden och -villkor för olika grupper i samhället används historiskt begreppet ”klass” (”samhällsklass”). I samtidsdebatten ersätts begreppet ofta av uttrycket ”socioekonomisk bakgrund”. Att grupper i samhället har svårare levnadsförhållanden, mindre möjlighet att påverka sina liv och upplever lägre demokratisk delaktighet kan diskuteras som problem kopplat till klass eller till socioekonomiska klyftor.

Tidigt i filmen berättar Sofia att surfing traditionellt sett är en medelklasssport i Peru, med utövare som kommer från generation efter generation av surfare och som känner varandra. Jhonny kommer från en annan bakgrund och, som Sofia säger, ”tog sig fram på egen hand”.

• Titta på [klipp 1](#), filmens inledande sekvens om Jhonnys uppväxtmiljö i Chorrillos. Det är ett väldigt tydligt exempel på välavvägt filmiskt berättande. Jhonny behöver inte säga mycket, bilderna och ljudmixen förklarar åt honom. Titta på klippet igen, utan ljud. Känns miljön lika hotfull och stressande? Sätt på ljudet: det bygger upp ett crescendo. När släpper anspänningen? Vilken känsla förmedlar det?

• Vad säger hans mamma om familjens situation och möjligheter? Hon fick Jhonny redan som 16-åring, har det spelat roll? På vilket sätt, tror ni? Nu har hon ett litet barn igen och kan inte arbeta utan barnpassning. Vilken möjlighet tror ni att mamman känner att hon har att förbättra familjen levnadssituation?

• Vad menas med ”välfärd”? Vilka ”sociala skyddsnät”

syns eller saknas i Jhonnys omgivning?

• Vad är fattigdom? Hur definieras absolut respektive relativ fattigdom?

• Jhonny berör ett samband mellan pengar och status; att den som har pengar blir bättre behandlad än den som är fattig. Vad tänker ni om det? Tycker ni att det stämmer in på samhället ni känner? Vad kan sådana diskriminerande beteenden tänkas bottna i och hur kan det bekämpas?

Det finns tydliga samband mellan socioekonomiska faktorer, hälsa och livslängd. Att de som redan har det svårt dessutom behandlas illa, är höjden av orättvisa.

• Vad är rättvisa för er? Hur är ett rättvist samhälle organiserat? Vad skulle vara högsta prioritet i ett samhälle modellerat av er?

• Trots att peruansk lag föreskriver fri allmän sjukvård beräknas miljontals peruaner stå utan sjukvård. När Jhonnys lillebror blir biten av en hund får mamman åka hem med honom från sjukhuset utan vård för att hon inte kan betala. Skulle det kunna hända i Sverige? Varför / varför inte?

• Vad innebär privat respektive offentlig verksamhet? Vilka för- och nackdelar ser ni med respektive ägandeform inom till exempel skola, vård och omsorg? Hur påverkar privatisering individen? Hur, tror ni, att det påverkar samhället i stort och känslan av gemenskap?

Information och kommunikation

I Sverige arbetar svensk polis sedan 2015 med en klassificering av utsatta områden, som delas upp i underkategorierna ”utsatt område”, ”riskområde” och ”särskilt utsatt område”. Områdena kännetecknas av låg

Bild: Smorgasbord Picture House

socioekonomisk status och att kriminella har en inverkan på lokalsamhället. Polisen understryker att av de som bor i utsatta områden är det mycket få individer som begår brott och är inblandade i kriminella nätverk. Att förteckningen över utsatta områden finns eller är oföreltelig för allmänheten kritiserar med jämna mellanrum.

- Ta reda på mer! Varför finns klassificeringen av utsatta områden? Vem/vilka använder den och till vad?
- Kritiker menar att förteckningen är stigmatiserande och kontraproduktiv. Förklara vad de menar!

Det finns fantastiska historier att berätta i det som kallas "utsatta områden", liksom i Chorrillos. Diego Villarán och hans verksamhet är en av dem vi möter i filmen. Ändå riskerar negativa historier att dominera i nyhetsmedia och bidra till människors uppfattning om vissa platser och människorna som bor där.

- Vilket ansvar har media i bevakningen av "utsatta områden"? När Jhonny blev skjuten i Chorrillos blev det ett inslag på tv-nyheterna. Borde händelsen inte ha rapporterats? Vad skulle det i så fall ha sänt för signal? Borde media vara bättre på att lyfta positiva nyheter? Vad mer kan media göra för att inte förstärka negativa stereotyper och sociala stigma?
- Hur ska man förhålla sig till att nyhetsbevakningen riskerar att gynna det kriminella fåtal som förstör ett område, genom att rapportera kring deras förehavanden och därmed spä på deras makt? Hur lyder debatten kring frågan här i Sverige?

"Han har sin gangsterattityd och det stör mig så mycket att jag ibland bara vill strypa honom. Vad fan ska det föreställa? Du är ju en surfare."

Jose, som jobbar i projektet och får en alltmer framträdande roll i Jhonnys liv, kommenterar att han och Jhonny "kommer från skilda världar". Han menar att det gör det svårt för dem att kommunicera och han försöker få Jhonny att ta kontroll över sina livsval.

- Med sitt utseende, beteende och språk kategoriserar människor sig själva och varandra. Man kan kalla det ett ständigt pågående identitetsskapande och en kommunikation mellan individen och omgivningen. Betyder det att man kan välja sin klasstillhörighet? Vilken möjlighet har vi att påverka hur andra uppfattar oss?

- Ta reda på mer! Vad menas med "motmakt"?

- Ta reda på mer! En känd fransk sociolog som heter Pierre Bourdieu etablerade en välanvänd verktygslåda för att prata om kategorisering och klass. Förklara hans begrepp "habitus" och olika "kapital". Tillämpa dem i resonemang om filmen! (Sofia har pratat om att de flesta surfare i Peru har ett annat ekonomiskt och socialt kapital med sig, och Jose återkommer till skillnader och problem kopplade till Jhonnys kulturella kapital.)

Rättigheter och rättsskipning

I ett demokratiskt samhälle har medborgarna friheter och rättigheter men också skyldigheter. Ibland liknar man förhållandet med ett osynligt kontrakt mellan staten och medborgarna. Det här tänkta "samhällskontraktet" innebär att medborgarna har friheter och rättigheter mot att de själva bidrar och upprätthåller det samhälle som möjliggör dessa. Båda parter måste alltså uppfylla sin del av avtalet för att det ska fungera.

- Resonera utifrån filmen; hur tycker ni att samhällskontraktet verkar fungera i praktiken? Tror ni att Jhonny upplever att det överhuvudtaget finns något ömsesidigt gentemot staten och samhället i stort att upprätthålla?

Klipp 2
Källa: Smorgasbord Picture House

Verkar staten ha fullgjort sin del av avtalet?

- Jhonny säger i filmens inledning att många ”väljer den dåliga vägen” för att de måste. Förklara vad ”den dåliga vägen” är. Har han rätt; kan människor vara tvungna att begå brott? Vilka brott och varför?

- Är motivet bakom en brottslig handling förmildrande? När, på vilket sätt och varför i så fall? Finns det brott som undantas från era resonemang?

- Jhonnys pappa har avtjänat ett flera år långt fängelsestraff för brott som varken han eller Jhonny förnekar. Påverkar hans kriminella förflutna hans fortsatta rättigheter i samhället? Vad tycker ni? Vad säger svensk lag om saken; kan en medborgare förbruka några av sina rättigheter?

Titta på [klipp 2](#), scenen när Jose är förbannad och skäller ut Jhonny eftersom han provoceras av ett halsband som Jhonny har, i form av ett vapen. Han ondgör sig över gangsterrapen som Jhonny lyssnar på och attityden han visar upp. Det är snart därefter som Jhonny blir skjuten av en riktig pistol, som nära nog kostade honom hans surfkarriär – och värre än så: liv.

- Kan staten undantas från sina skyldigheter? Var går egentligen gränsen mellan individens frihet och statens ansvar? Diskutera situationer där individen ”väljer” ett destruktivt beteende och vad staten ändå kan och ska göra för att skydda individen från sig själv!

- Vad menas med våldsromantisering? Är det en del av gangsterrapen? Vad tror ni att Jhonny vill uttrycka med att ha ett vapen som smycke runt halsen?

- Fundera och resonera kring svensk gangsterrap, P3 Guld och medieetiken kring att kriminella lyfts fram

som ”artister” trots domar för tortyrliknande våldtäkter och personbrott som förstört andra människors liv. Vad är rätt och fel och vem ska ta ansvar för vad? ”Konsten ska vara fri” säger man. Betyder det att artister står över moral och ansvar?

I försök att förstå varför vissa blir kriminella konstaterar forskningen att orsaken är ”multideterminerad”, alltså har många förklarande orsaker. Familj, närsamhälle, umgänge och andra sociala förhållanden, likväl som ekonomiska resurser, uppfostringsmetoder, anknytning och om det förekommer våld, kriminalitet eller missbruk hos föräldrar, är några av dessa. Det finns en tendens att socioekonomiska bakgrundsfaktorer värderas för tungt, menar vissa. Väldigt få personer blir faktiskt kriminella, trots liknande förutsättningar och riskfaktorer. Och dessutom finns ju kriminalitet i alla samhällsskikt.

Ett sätt att söka svar är således att vända på frågan och undersöka varför vissa inte begår brottsliga gärningar. Teorier som härleder svaret till kontroll kallas just för ”kontrollteorier”. En av dessa välkända teorier pekar på ”sociala band” som den främsta motvikten till brottsbenägenhet, en annan på ”stark självkontroll”.

- Ta reda på mer! Diskutera Martíns och Jhonnys situation utifrån ”kontroll genom starka sociala band” och ”kontroll genom självkontroll”. Vilka tycks vara de avgörande skillnaderna i deras livssituationer och vad är det som hjälper dem båda på fötter? Talar det för eller emot teorierna?

- Vad behövs, anser ni, för att få bort kriminalitet och kunna skapa öppna trygga samhällen för alla? Identifiera tre avgörande faktorer och jämför i klassen! Sätt upp en åtgärdsplan med tio konkreta insatser. Finns det någon av dessa ni kan bidra till på skolan eller i närsamhället?

KLIPP 3

Klipp 3
Källa: Smorgasbord Picture House

Stormen i människan

Etik och livsfrågor

”Surf måste vara sporten med flest variabler – vinden, havet, vågorna ...och sinnet. Av ett 20 minuters heat är 30 sekunder på brädan, resten sitter i huvudet. Så det är huvudet som är det allra viktigaste.”

Den tidigare världsmästaren Sofia Mulánovich konstaterar att ungdomar som Jhonny ser surfingen som sin enda väg ut; att de inte har någon plan B och känner enorm press att leverera.

Press är en ofrånkomlig och viktig aspekt inom idrottspsykologi, men också något som alla människor känner av vid olika tillfällen i livet. Viss press kan man träna på att hantera. Men det Jhonny bär på sina axlar är betydligt mer än idrottslig prestationsångest.

- När han blev uttagen till surfskolan väckte det starka känslor. Vad tror ni att han kände?
- Jhonny är stressad, ansvarsställande, lojal, empatisk och rädd. Han bär också på frustration och vrede. Det är förståeligt. En del av sin ilska riktar han mot sig själv och han känner tvivel. Man kan ana hur de negativa känslorna när varandra, vilka samband ser ni?
- Tänkte ni på hur filmen visuellt gestaltar när Jhonnys negativa tankar tar överhand? Han sjunker. Bokstavligt. Titta på [klipp 3](#). Är det en bra metafor för känslan av maktlöshet? Motivera!

En annan tung känsla som Jhonny brottas med är skuld-känsla; att han är skyldig sig själv och andra att lyckas för att han har fått en unik chans. Samtidigt känner han skuld för att han, som Diego påpekar, ”höjer sig över gruppen”.

”Jag är inte säker på att surfingen är min framtid. Vad Gud vill för mig, från en dag till en annan. Vem vet, en dag kanske jag slår in på en mörk väg?” Efter mästerskaps som han struntade i är Jhonny i en djup svacka. Det finns en tydlig kontrast till Jhonnys inställning i filmens början: Alla väljer sitt eget öde.

- Jhonny känner inte att han har makt (eller ansvar!) utan hänvisar plötsligt till Guds plan för honom. Resonera kring innebörden av begreppet ”öde”! Vad betyder ”teologisk determinism” och vad går ”predestinationsläran” ut på?

Handlingsteori är den del av filosofin där man studerar vad som ligger bakom handling. Det är en fråga som (vilket den här filmhandledningen visar) också väcks inom olika samhällsvetenskaper. Vad är det som styr vårt agerande; socioekonomisk bakgrund, habitus, gener, hormoner, Gud, ödet, viljan? Hur vi svarar beror till stor del på vilket perspektiv vi anlägger.

- Ta reda på mer! Inom filosofin pratar man om determinism för att beskriva att allt som sker bestäms av tidigare orsaker eller villkor. Gäller det även människans fria vilja? För att välja krävs alternativ men alla handlingar begränsas utav omständigheter. Hitta tre olika förhållningssätt till människans ”fria vilja”!
- Ta reda på mer! Katolicismen är den största religionen i Peru. Hur förhåller sig katolska kyrkans tro till människans fria vilja? Hur definieras ”synd”?

”Folk tror att det bara är att tävla. Men vi är människor, vi behöver stöd och kärlek.” säger Sofia.

- Vad behöver vi människor för att utvecklas och må bra, anser ni?

Klipp 4
Källa: Smorgasbord Picture House

- Titta på [klipp 4](#) där Diego och Jose försöker övertala Jhonny att flytta. Rösterna tonas ut och bort på ljudspåret. Vad signalerar det? Hur tolkar ni scenen? Är vi inne i Jhonny's tankar? Är scenen en vändpunkt?

- Ta reda på mer! Maslows behovstrappa är en välciterad modell för att synliggöra människans behov. Studera och diskutera trappan! Det finns kritik som till exempel menar att behoven varken kan rangordnas eller grupperas så som Maslows modell gör, varför?

Kropp och hälsa

"Sluta hänga med de där idioterna annars dör du. Skit samma att han är din kusin! Du kunde ha dött! Dött. Dött. Död. Då är det över."

Vi är tänkande och komplexa varelser, men likväl biologiska varelser av kött och blod. Vi har en fysisk kropp, med ett hjärta som pumpar ungefär fem liter blod i minuten för att ge syre och näring åt kroppens organ. När det hjärtat slutar slå är livet över. Det är svårt att ta in. Inte minst tonåringar agerar ofta impulsivt och känslomässigt med begränsad riskbedömning. Det dröjer ända upp till 25-30-årsåldern innan de delar i hjärnan som möjliggör konsekvenstänkande är helt färdigutvecklade.

Efter att Jhonny blivit skjuten pressas han att flytta till Punta Hermosa. Det är ett beslut som sitter långt inne och i bilen med Jose gråter han och säger att han vill dö, att han aldrig kommer att lyckas med någonting. Den yttre och inre stormen har nått full styrka.

I Punta Hermosa har Jhonny skrivit lappar till sig själv så att han "kan vara stark och göra det jag måste".

"Om du vill lyckas i livet, skaffa ett fint hus, en fin familj och leva på surfing så måste du kämpa. Det är upp till dig. Kämpa eller ge upp. / För att ha en bra

image och bli en stark surfare måste jag alltid vara glad. Prata och inte vara blyg. Inte ta avstånd från de andra. Folk ska märka att Jhonny Guerrero är där. Stark och stabil. / Jag ska inte ta allt på alldeles för stort allvar och alltid behålla lugnet."

"Om jag gör allt det här, så blir allt positivt" säger Jhonny, som går upp tidigt på morgonen och tränar intensivt.

- Vad tycker ni om Jhonny's ledord? Verkar han ha bra levnadsvanor i Punta Hermosa? Vad kännetecknar bra levnadsvanor? Är ni positiva, målmedvetna, starka, stabila och sociala?

- Titta på [klipp 5](#) där pappan ringer från fängelset till Jhonny. Jhonny är väldigt spänd och det är ett viktigt samtal. Vad gör [kameran](#)?

(Kameran väjer bort från Jhonny och sveper istället över rummet. Vi får se hans kepsar ordentligt staplade på sängen, det välsopade golvet där hans skor står i en proper rad, medaljer prydligt samlade...)

- Försöker kameran säga oss något? Vad? Att Jhonny har mognat och behöver och förtjänar integritet under det här känsliga samtalet? Att Jhonny's rum tyder på ansvarstagande och försök upprätthålla kontroll, som nu hotas? Hur tolkar ni scenen?

"Har du planer för när du kommer ut?" frågar Jhonny. "Ja, jag har många planer. Jag ska komma och hälsa på. Så du får se att jag har förändrats." svarar pappan.

- Vad krävs för att åstadkomma förändring? Vad spelar levnadsvanor för roll för att hitta sin drivkraft? Märker ni till exempel ordentlig sömn, näringsrik mat, fasta rutiner och fysisk aktivitet påverkar era tankar?

Klipp 5
Källa: Smorgasbord Picture House

- Inom fysiken säger energiprincipen att energi inte kan skapas eller förstöras utan bara omvandlas. Hur yttrar sig principen fysiskt i människans kropp?

- Ta reda på mer! Jhonny säger att det finns två vägar att välja mellan, underförstått: att inte välja någon av dessa går inte, eftersom tiden går och, om inte annat, tycks göra beslutet åt oss. Kan man därmed tänka sig en slags mental nivå till energiprincipen? Att människans rörelse i tiden och behovet av uttryck (och intryck) inte kan förstöras, men kanaliseras olika?

Det finns faktiskt moderna teorier som pekar på att en persons vilopuls kan kopplas till brottsbenägenhet. Förklaringen är behovet av ”kickar” eller adrenalinpåslag som då är den korrekta termen. Ett annat slags påslag kommer sig av endorfin. Både adrenalin och endorfin är hormoner.

- Vad har hormoner för uppgift i kroppen?

- Vad händer i kroppen vid stress? Vad är ”negativ stress”?

- Vad händer i kroppen vid träning? Vilka ämnen frisätts och hur påverkar de oss?

Att, som Jhonny, vistas i naturen ger i sig en hälsofrämjande effekt. Kontakten med naturen främjar både den fysiska och psykiska hälsan och därför har den svenska regeringen beslutat att ge Folkhälsomyndigheten samordningsansvar för friluftsliv.

- Hur påverkas vi av att vistas i naturen?

- Vad är ”hållbar utveckling”? Vilka globala hållbarhetsmål angår filmen *Into the Storm*? (Eller, kanske snarare: vilka globala hållbarhetsmål angår filmen *inte*?)

TIPS PÅ FÖRDJUPNING

Läs

"Jag är Zlatan: Min historia" av Zlatan Ibrahimovic och David Lagercrantz
(Sporten som utväg. Rek fr åk 6)

"Klanerna i Palos Verdes" av Joy Nicholson
(Surf som tillflykt. Rek fr gymn.)

"Surf Is Where You Find It" av Gerry Lopez
(Surf som filosofi. Rek fr gymn. Engelska.)

"Tills alla dör" av Diamant Salihu
(Om gängkriminalitet. Rek fr gymn.)

Mer om filmens språk finns att läsa i Filminstitutets [lexikon](#).

Se

Jag är Zlatan (regi: Jens Sjögren, Nordisk Film 2022).

PRODUKTIONSUPPGIFTER

Internationell titel / svensk titel: Into the Storm
Originaltitel: En la tormenta
Produktionsland: Storbritannien / Peru 2020
Speltid: 84 min

Medverkande: Jhonny Guerrero, Sofia Mulánovich, Jose Plaza, Diego Villarán m.fl.

Regissör: Adam Brown

Talat språk: spanska, engelska
Textat språk: svenska

Svensk distribution: [Smorgasbord Picture House](#)

Fysisk skolbio och biografbokning: Folkets Bios Film-lager, [filmlagret.se](#)

Skolbio online: [ScreeningRoom](#)

Filmen kan också finnas i utbudet hos din medie-central.

REDAKTION

Text: Elsa Cojnby
Redaktör: Anna Håkansson
Svenska Filminstitutet, april 2022

KONTAKT

filmiskolan@filminstitutet.se
filminstitutet.se/filmpedagogik

Observera

Filminstitutet kan inte garantera att filmen finns i distribution sedan den har slutat visas på ordinarie biografrepertoar.

Här kan ni lära er mer om hur en hittar och bokar film för visningar i lärande sammanhang.
filminstitutet.se/skolbio